

INTARZIE A VYUŽITÍ PŘI VÝUCE PŘEDMĚTU ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

INLAY AND ITS USE FOR A SUBJECT “MAN AND THE WORLD OF WORK”

Michaela NĚMCOVÁ

Resumé

Tato práce je věnována nejrozšířenější technice povrchového zdobení nábytku a to právě intarzii. Zabývá se historií této techniky zdobení, vhodností použití jednotlivých druhů dřev na výrobu dýh. Hlavní část práce je věnována výrobě dýh a samotné technice intarzie. V závěru práce je zařazen projekt Využití intarzie na ZŠ.

Abstract

This thesis is focused on inlay, the most widely used technique of furniture decorating. It includes historical point of view of the technique as well as it gives a survey on suitability of using various kinds of wood to manufacture veneer. However the main point of the thesis is the real use of inlay at elementary schools.

ÚVOD

V diplomové práci se věnuji nejrozšířenější technice povrchového zdobení nábytku – intarzii. První část práce je věnována celkové historii této techniky a seznamuji s jednotlivými speciálními druhy intarzie. Zmiňuji se také o české technice, která vznikla v 17. století, a nese jméno chebská reliéfní intarzie. Jedná se o kombinaci klasické intarzie s použitím reliéfní klížené řezby. Tato technika byla oblíbená a najdeme ji hlavně v zahraničních sbírkách.

Nejdůležitější část práce tvoří především dýhy a samotná technika intarzie. Dýhy se vyrábějí z evropských i mimoevropských dřevin, ale k výrobě dýh není možné použít každou dřevinu. Vyrábějí se několika způsoby a podle toho je dělíme na krájené, loupané a řezané. Každý tento způsob má svá specifika výroby. Dnes se jedná o velice drahý materiál, jenž je dostupný ve velkoobchodech se dřevem. Z těchto velkoobchodů se dají samozřejmě také sehnat jako odpadní materiál.

Samotná technika intarzie začíná již vlastním návrhem a výběrem vhodných dýh. Na této technice je nejnáročnější vyříznout požadovaný tvar dýhy a sestavit vyřezané části do daného tvaru tak, aby mezi částmi byly co nejmenší mezery. K vyřezávání dýh jsou určeny speciální nože, ale v našem případě stačí obyčejný lámací nůž. Vyřezané části se poté spojí pomocí kreповé pásky. A vznikne tak výsledný motiv. Právě tato část práce ukáže zručnost žáků. Další povrchová úprava spočívá už v pouhé pečlivosti. Jedná se především o broušení, tmelení a lakování.

Hlavním tématem této diplomové práce je v závěru zveřejněný projekt zabývající se využitím intarzie ve výuce. Školní vzdělávací program umožňuje zařadit projekty do výuky, ať už dlouhodobé či krátkodobé. Dlouhodobé projekty jsou uvedeny v charakteristice školy a musí být provázány s více předměty. Krátkodobé projekty je možné napsat jako součást tematického plánu daného předmětu. Intarzii je tedy možné zařadit do výuky jako projekt.

Intarzii jsem realizovala jako projekt v rámci výuky předmětu Pracovní činnosti a to konkrétně v sedmých ročnících. Žáci mohli na výrobku pracovat sami nebo ve skupině. Společně jsme si vysvětlili postup práce a dále už záleželo na kreativitě žáků. Pokud se vyskytl nějaký problém, tak jsem se individuálně věnovala jednotlivým skupinám žáků. Působila jsem spíše jako takový poradce.

Obr. 1 Realizované návrhy

Obr. 2 Vlastní návrhy

Obr. 3 Práce žáků s postižením

Obr. 4 Práce žáků

Obr. 5 Práce s dýhou

Od žáků jsem se zpětně dozvěděla, že je práce velice bavila. A samotné by je nikdy nenapadlo něco takového vyrábět.

ZÁVĚR

V diplomové práci jsem se zabývala technikou povrchového zdobení nábytku – intarzií – a zvážila její využití ve výuce na základní škole. Seznámila jsem s dlouhou historií této techniky a její samotnou realizací, ke které jsou potřebné dýhy. Navrhla projekt Využití intarzie ve výuce v předmětu Pracovní činnosti.

Projekt jsem realizovala s několika skupinami žáků v rámci výuky daného předmětu. Tento projekt byl velice kladně přijat a byl pro ně přínosný, jelikož se jednalo o ozvláštnění samotné výuky. Žáci si odnesli spoustu nových informací a dovršením veškerého úsilí byl konečný výrobek.

Moderní doba vyžaduje moderní přístupy, ale občas není na škodu podívat se do historie a vzdát hold a odiv umění našich předků.

LITERATURA

- NUTSCH, W. a kol.: Příručka pro truhláře. Praha: Europa-Sobotáles cz, 2006. 2. vyd. 615 stran. ISBN 80-86706-14-1.
- TOGNER, M.: Historický nábytek. Brno: Datel, 1993. 1. vyd. 153 stran.
- NOVÁK, P.: Intarzie - královna uměleckých nábytkových technik. Most: Oblastní muzeum, 2005, 1. vyd. 96 stran. ISBN 80-85843-70-6.
- PECINA, P., PECINA, J.: Materiály a technologie - dřevo. Brno: Masarykova univerzita, 2006. 1 vyd. 132 stran. ISBN 80-210-4013-0.